



## Framgångsrika nystartade företag

**Företagandet i Sverige är relativt lågt. I de flesta andra europeiska länder utgör företagarna en betydligt högre andel av de sysselsatta. Det som främst avhåller människor från att starta företag är att riskerna upplevs som alltför stora och att företagandet antas vara alltför tidskrävande. Det finns också en bild av att det krävs många år och mycket kapital för att bygga upp ett framgångsrikt företag. Samtidigt finns det många exempel på företagare som relativt snabbt lyckats få en god lönsamhet i sina verksamheter.**

I denna analys har vi studerat företag som startades 2014 och som i bokslutet för 2017 redan har ett betydande rörelseresultat. Analysen har gjorts på en finfördelad branschnivå för att kunna avgöra var sannolikheten för att snabbt uppnå en hög lönsamhet är störst.

### Om undersökningen

All data i analysen är hämtad från analysföretagets Bisnodes databas Serrano som innehåller 20 års ekonomisk historik på företagsnivå. Vi studerar endast aktiebolag eftersom företagarens lön i exempelvis enskilda firmor inte separeras från överskottet i verksamheten.

I ett första steg har vi tagit fram alla aktiebolag som registrerades och som var aktiva under 2014. Sedan har vi studerat vilka av dessa bolag som fortfarande var verksamma under 2017 och vilka rörelseresultat de uppvisade. Vi analyserar hur stor andel av dessa företag som hade ett rörelseresultat som översteg 500 000 kronor respektive 1 000 000 kronor under 2017. På detta sätt kan vi jämföra hur stor andel av de företag som startades 2014 som uppvisade starka rörelseresultat tre år senare, vilket ger en indikation om i vilka branscher det varit mest lönsamt att starta företag under de senaste åren.

Det finns skäl att diskutera den valda metoden. En fråga är vilket resultatmått som ska användas. Vi har valt att studera rörelseresultatet eftersom andra resultatmått påverkas av andra faktorer än själva affärsrörelsens lönsamhet. Resultatet efter skatt påverkas till exempel av om företaget valt att göra bokslutsdispositioner för att sänka beskattningen.

Det kan också invändas att lönsamhet normalt brukar mätas som resultatet i förhållande till satsat kapital, till exempel avkastning på eget eller totalt kapital. Att ha ett rörelseresultat på en miljon kronor är inte så imponerande om företagaren investerat en miljard i verksamheten. Vi har ändå valt att använda rörelseresultatet som mått på ett framgångsrikt nystartat företag. Orsaken är att det även finns svagheter med att använda avkastningsmått. De flesta företag startas med ett aktiekapital på 50 000 kronor. Om resultatet skulle uppgå till 200 000 kronor blir avkastningen på eget kapital högt (400 procent). Ändå är det inte säkert att bolaget skapar något stort ekonomiskt värde. En del företagare väljer att hålla ned sitt eget löneuttag och istället ta ut utdelning för att minska beskattningen.

Slutligen skulle det kunna hävdas att vissa nystartade företag kan vara extremt framgångsrika utan att uppvisa ett positivt resultat. Det gäller speciellt techföretag där företagen kan få en hög värdering utan att

de är lönsamma, vilket har gett grundarna möjlighet att sälja delar av eller hela sitt företag för stora belopp. I dessa fall rör det sig ändå om ett fåtal företag och vi bortser därför ifrån detta.

## Nystartade företag med miljonresultat

I Bisnodes Serranodatabas framgår att knappt 20 000 aktiebolag registrerades och var aktiva under 2014.<sup>1</sup> Vi har fördelat dessa företag på en detaljerad branschnivå.<sup>2</sup> De tjugo branscher där flest företag registrerades och var aktiva under 2014 redovisas i tabell 1.

Tabell 1 Branscher med flest aktiebolag som registrerades och var aktiva under 2014.

Bransch	Branschkod	Antal som registrerades och var aktiva under 2014
Organisationskonsulter	7022	1985
Tekniska konsulter	7112	1000
Restaurangverksamhet	5610	943
Byggnad av bostadshus m.m.	4120	750
Dataprogrammering	6201	599
Datakonsultverksamhet	6202	537
Uthyrning och förvaltning av egna fastigheter	6820	492
Byggnadssnickeriarbeten	4332	492
Redovisning och bokföring, revision och skatterådgivning	6920	470
Mark och grundarbeten	4312	317
Vägtransport, godstrafik	4941	311
Annan hälso- och sjukvård	8690	301
Hår- och skönhetsvård	9602	297
Allmänpraktiserande läkarverksamhet	8621	289
Underhåll och reparation av motorfordon	4520	264
Reklambyråverksamhet	7311	261
Elinstallationer	4321	251
Övrig verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik.	7490	226
Specialistläkarverksamhet inom öppenvård	8622	223
Postorderhandel och detaljhandel på internet	4791	222

Källa: Egna bearbetningar av Bisnodes företagsdatabas Serrano

Som framgår av tabellen var det i första hand konsultverksamheter (organisations- och tekniska konsulter) som registrerades under 2014. Det startades även många företag inom restaurang- och byggverksamhet. Några branschrubriker kan behöva ytterligare förklaring. Inom vägtransport ingår till exempel budfirmor och åkerier. Övrig verksamhet inom juridik, ekonomi och vetenskap innehåller konsultverksamheter som inte har någon egen branschkod. Det gäller till exempel företagsmäklare och säkerhetskonsulter.

I nästa steg har vi studerat hur många företag som har ett rörelseresultat som överstiger 500 000 kronor tre år efter starten. Totalt var det drygt 2 500 av de knappt 20 000 företag som registrerades och

<sup>1</sup> Enligt Tillväxtverket registrerades knappt 27 000 företag under 2014. Differensen har två orsaker. Vi har bara med företag som har branschklassificerats och var aktiva under 2014. En del företag registreras flera år innan de har någon verksamhet och vi ville säkerställa att de företag vi tog med i undersökningen verkligen kom igång med sin verksamhet under året. Vidare finns det en del företag som ingår i en koncern och dessa har vi också tagit bort. Anledningen är att resultatet annars kan ha skapats i andra verksamheter inom koncernen.

<sup>2</sup> I Sverige klassificeras branscher enligt ett system som kallas SNI som finns i olika detaljeringsgrad. I denna analys har vi valt att göra fördelningen efter den fyrsiffriga SNI-indelningen, vilket är den näst högsta detaljnivån.

aktiverades under 2014, som uppnådde denna resultatnivå under 2017. Det motsvarar drygt 13 procent av företagen, men variationen mellan branscherna är stor.

När vi analyserar i vilka branscher som har störst sannolikhet att uppnå ett rörelseresultat på minst 500 000 kronor inom tre år, har vi exkluderat branscher med färre än 60 aktiebolag som registrerades och aktiverades under 2014. Orsaken är att resultaten riskerar att bli missvisande för branscher med få nystartade företag. Om ett av två företag som startades har uppnått ett halvmiljonresultat blir andelen 50 procent, men det kan vara ett resultat som styrs helt av speciella förutsättningar för just det företaget.

Tabell 2 Branscher med högst andel företag som nått ett rörelseresultat på minst 500 000 kronor efter tre år. (Endast branscher där minst 60 företag registrerades och aktiverades under 2014)

Bransch	Branschkod	Antal med över 500 000 i rörelseresultat	Andel med över 500 000 i rörelseresultat
Tandläkarverksamhet	8623	42	34 %
Juridisk verksamhet	6910	63	32 %
Specialistläkarverksamhet inom öppenvård	8622	63	28 %
Datakonsultverksamhet	6202	131	24 %
Allmänpraktiserande läkarverksamhet	8621	70	24 %
Sluten sjukvård	8610	15	23 %
Teknisk konsultverksamhet	7112	224	22 %
Mark och grundarbeten	4312	70	22 %
Arkitektverksamhet	7111	17	22 %
Andra stödtjänster till finansiella tjänster	6619	16	21 %
Detaljhandel med brett sortiment	4711	25	20 %
Fastighetsförmedling	6831	28	19 %
Arbetsförmedling och rekrytering	7810	18	19 %
Handel med personbilar och lätta fordon	4511	22	17 %
Takarbeten	4391	14	17 %
Organisationskonsulter	7022	343	17 %
Övrig specialiserad bygg- och anläggningsverksamhet	4399	33	17 %
Elinstallationer	4321	42	17 %
Uthyrning och förvaltning av fastigheter	6820	79	16 %
PR och kommunikation	7021	22	16 %

Källa: Egna bearbetningar av Bisnodes företagsdatabas Serrano

Det finns alltså en relativt stor spridning på de branscher där det varit högst sannolikhet att snabbt nå ett starkt rörelseresultat. Men det går ändå att dra några slutsatser av sammanställningen ovan.

- Det finns inget tydligt samband mellan vilka branscher som flest företag startas i och vilka branscher där det är högst sannolikhet att snabbt nå ett starkt rörelseresultat

Organisations- och tekniska konsulter finns visserligen på listan över de branscher där det är störst sannolikhet att nå ett rörelseresultat på 500 000 kronor inom tre år. Men i andra branscher där det är vanligt att starta företag, som restaurangverksamhet och hår- och skönhetsvård, är det betydligt svårare att snabbt uppnå en stark lönsamhet. I dessa två branscher är andelen tio respektive sex procent, vilket är betydligt under genomsnittet för alla företag som startades 2014 (13,1%).

- Sannolikheten att snabbt nå ett starkt rörelseresultat ökar om företaget startas i en bransch med stor brist på arbetskraft

Det har under flera år funnits en stor brist på läkare och på yrkesutbildad personal inom byggsektorn. Omkring var fjärde företag inom både allmänpraktiserande- och specialistläkarverksamhet har ett rörelseresultat på över 500 000 kronor inom tre år. Inom mark- och grundarbeten, elinstallationer och takarbeten är det cirka var femte företag som lyckats med detta.

- Branscher som domineras av högskoleutbildad personal är överrepresenterade bland dem där flest företag snabbt når starka rörelseresultat

Det kan konstateras att en stor del av branscherna på listan företrädesvis har anställda med en akademisk examen. Även företagen själva har oftast en relevant akademisk utbildning. Juridiska verksamheter startas normalt av jurister och tandläkarverksamhet av tandläkare.

I övrigt kan det konstateras att i många av toppbranscherna finns det inga stora kapitalkrav. Konsultverksamheter kräver normalt inga stora investeringar. Men det finns undantag. Fastighetsförvaltning kräver ofta betydligt mer kapital än andra branscher.

Även om vi ökar kravet på rörelseresultat till en miljon kronor inom tre år är det nästan samma branscher i topp. Återigen är det främst konsultverksamheter, vårdbranscher och företag inom byggsektorn.

Tabell 3 Branscher med högst andel företag som nått ett rörelseresultat på minst 1 000 000 kronor efter tre år. (Endast branscher där minst 60 företag registrerades och aktiverades under 2014)

Bransch	Branschkod	Antal med över 1 000 000 i rörelseresultat	Andel med över 1 000 000 i rörelseresultat
Juridisk verksamhet	6910	30	15 %
Andra stödtjänster till finansiella tjänster	6619	10	13 %
Tandläkarverksamhet	8623	16	13 %
Specialistläkarverksamhet inom öppenvård	8622	28	13 %
Arbetsförmedling och rekrytering	7810	11	11 %
Arkitektverksamhet	7111	8	10 %
Handel med personbilar och lätta fordon	4511	12	10 %
Mark och grundarbeten	4312	28	9 %
Detaljhandel med brett sortiment	4711	11	9 %
Sluten sjukvård	8610	5	8 %
Elinstallationer	4321	19	8 %
Takarbeten	4391	6	7 %
Fastighetsförmedling	6831	11	7 %
Uthyrning och förvaltning av fastigheter	6820	36	7 %
Teknisk konsultverksamhet	7112	72	7 %
Allmänpraktiserande läkarverksamhet	8621	19	7 %
PR och kommunikation	7021	9	6 %
Diverse övriga finansiella tjänster	6499	5	6 %
Övrig verksamhet inom bl.a. juridik och ekonomi	7490	14	6 %
Övrig specialiserad bygg- och anläggningsverksamhet	4399	12	6 %

Källa: Egna bearbetningar av Bisnodes företagsdatabas Serrano

## Startar svenskarna företag i rätt branscher?

Givet de stora skillnaderna mellan olika branscher i möjligheterna att snabbt nå starka ekonomiska resultat går det att ställa sig frågan om svenskarna verkligen väljer rätt branscher att starta företag i. Det finns visserligen många orsaker till att starta företag och det är inte alltid möjligheten till att tjäna pengar som är avgörande. Det handlar istället ofta om att få chansen att förverkliga sina idéer eller att få större möjligheter att styra sitt arbetsliv.

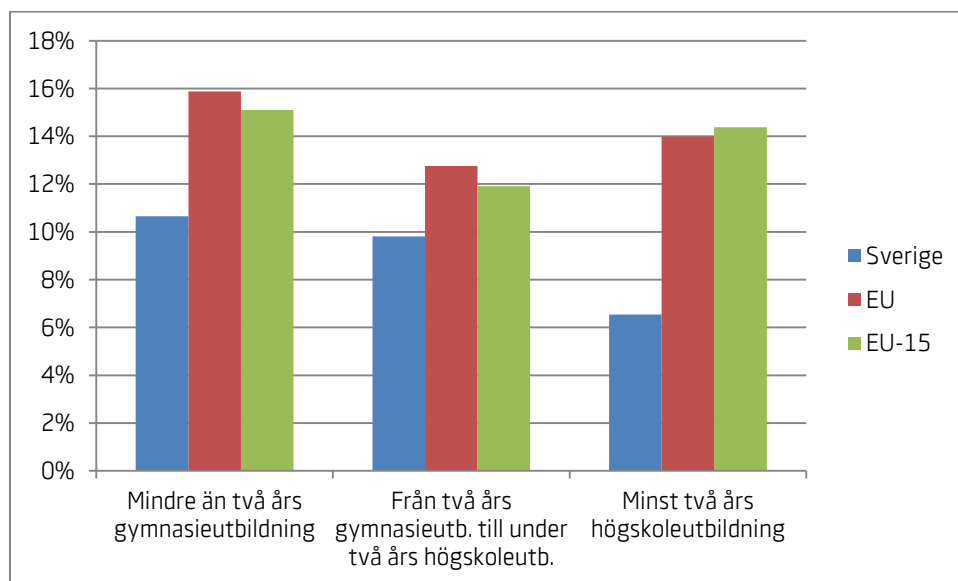
Vidare behöver inte utvecklingen under kommande år se likadan ut som under den tidsperiod vi studerat. Byggnkonjunkturen har varit stark under de senaste åren och det är inte säkert att efterfrågan kommer vara lika stark under kommande år. Till det kommer att alla inte har förutsättningar att starta företag i samtliga branscher. När vi studerar balansräkningarna i de företag som snabbt nått goda resultat framgår det till exempel att branschen fastighetsförvaltning sticker ut genom att både tillgångar och skulder är betydligt högre än i andra branscher. Det innebär att det ofta krävs mycket kapital för att kunna gå in denna bransch. I andra branscher hindras många av utbildningskraven. Det gäller till exempel läkar- och tandläkarverksamheter, advokatbyråer och tekniska konsultbyråer.

Trots dessa invändningar finns det ändå skäl för många att väga in valet av bransch i beslutet att starta företag eller inte. Våra resultat tyder på att chanserna att snabbt nå en stark lönsamhet är större i branscher där det finns en brist på arbetskraft. Det är betydligt lättare för en soloföretagare i en nystartad verksamhet att hitta kunder om de mer större och etablerade företagen har långa väntetider för sina kunder.

Det kan också hävdas att det startas för få företag inom vissa branscher. Vi har kunnat visa att relativt många företag inom branscher med höga utbildningskrav når starka rörelseresultat på kort tid. Det gäller juridiska verksamheter, tandläkar- och läkarverksamhet och konsulter inom PR, teknik, data och management. Men det är ändå relativt få svenskar med högskoleutbildning som startar företag.

Vi har bearbetat data från EU:s statistikorgan Eurostat för att jämföra företagandet i olika länder. Det visar sig att andelen företagare bland de sysselsatta är låg i Sverige för alla utbildningsnivåer. Men det visar sig att vi avviker mest i gruppen högskoleutbildade.

Figur 1 Andel företagare av samtliga sysselsatta fördelat efter utbildningsnivå



Källa: Egna beräkningar baserade på uppgifter i Eurostats databas

Om Sverige hade lika hög andel företagare bland de högutbildade som i EU-15 skulle det innebära 156 000 nya företagare. Effekterna skulle inte alls bli lika stora om vi nådde genomsnittet för EU-15 i övriga

utbildningsgrupper. I gruppen med lägst utbildning skulle det innebära 27 000 nya företagare och i mellangruppen 47 000.

Intresset för att starta företag är visserligen stort i Sverige. En fjärdedel av svenskarna säger sig vilja starta företag, men det är få som realiserar sina planer. Det som avhåller de flesta från företagande är att det upplevs som alltför ekonomiskt riskfyllt och tidskrävande.<sup>3</sup>

För relativt välavlönade personer med högre utbildning och en relativt säker anställning kan steget till företagande upplevas som extra riskfyllt. Det har även visat sig att många svenskar är tveksamma till valet att satsa på företagande som yrke. En stor internationell studie visade att endast 54 procent av svenskarna instämde i påståendet att företagande var ett bra yrkesval. I till exempel Nederländerna, där företagandet är högt, är motsvarande andel 81 procent.<sup>4</sup>

Samtidigt tyder det mesta på att det finns mycket att vinna på ett ökat företagande bland akademiker i Sverige. Det gäller både för samhället i stort där entreprenörskap och innovationer kan hjälpa till att lösa de samhällsutmaningar vi står inför. Men även för individerna själva. Vår genomgång visar att det finns goda möjligheter i många branscher till höga inkomster för dem som vågar lämna sina anställningar. Dessutom visar forskningen att företagare generellt är lyckligare än anställda. Det är framförallt möjligheterna att styra sitt arbetsliv som uppskattas.<sup>5</sup>

## Tips från Swedbank och sparbankerna till dig som funderar på att starta eget

### 1. Diskutera och analysera affärsidén

Många är oroliga för att dela med sig av sin affärsidé eftersom någon annan kan genomföra den. Men den risken måste vägas mot den värdefulla input som kan komma från personer i det egna nätverket. Generellt är det en bra idé för blivande företagare att ha diskuterat igenom sina affärsplaner med personer som de har förtroende för. Om det finns brist på arbetskraft inom den bransch du tänkt gå in i, är möjligheterna att hitta nya kunder goda.

### 2. Använd den hjälp som finns tillgänglig.

Nyföretagarcentrum och Almi erbjuder kostnadsfri rådgivning till alla som funderar på att starta företag. På [verksam.se](https://www.verksam.se) finns mycket information om alla praktiska steg som behöver tas för att starta företag.

### 3. Gör en budget

Hur mycket behöver du sälja för att kunna ta ut en skälig lön? Ta hänsyn till skatter och andra kostnader.

### 4. Se över dina trygghetslösningar som företagare

Företagare behöver ta ett större ansvar än anställda för den egna tryggheten. Det gäller bland annat sparande till pension och ersättning vid sjukdom. Tänk också på att gå med i en a-kassa.

### 5. Om du har en anställning, undersök möjligheterna till att få tjänstledigt från ditt arbete

Det finns ingen lagstadgad rätt till tjänstledighet för att starta företag, men frågan kan alltid ställas till arbetsgivaren. Om inte den verksamhet du tänkt starta konkurrerar med arbetsgivarens finns möjligheten. Om du är osäker på företaget kommer bära sig kan du också ställa frågan om du får starta företaget på deltid vid sidan om din anställning. Det är ofta svårt att bygga upp ett framgångsrikt företag på deltid men det kan vara ett sätt att pröva intresset för sin affärsidé.

---

<sup>3</sup> Se <https://online.swedbank.se/ConditionsEarchive/download?bankid=1111&id=WEBDOC-PRODE23846481>

<sup>4</sup> Se GEM Global Report 2017/18

<sup>5</sup> Flera studier kring företagarnas välmående finns refererade i Larsson och Thulin (2017). *Life satisfaction of necessity and opportunity entrepreneurs in 70 countries*. Working Paper 2017:55. Entreprenörskapsforum